

ZİHİNDEN TOPLAMA İŞLEMİ

1.

Zihinden toplama işlemi yaparken farklı yöntemler kullanırız.

1. Sayıları Basamaklarına Ayırma Yöntemi

Örnek: $37 + 45 =$ işlemini yapalım.

Toplananları onluk ve birliklerine ayırarak zihinden toplama işlemi yapabiliriz.

$$\begin{array}{r} 37 \\ + 45 \\ \hline \end{array} \rightarrow \begin{array}{r} 3 \text{ onluk} \\ 4 \text{ onluk} \\ \hline 7 \text{ onluk} = 70 \end{array} \quad \begin{array}{r} 7 \text{ birlik} \\ 5 \text{ birlik} \\ \hline 12 \text{ birlik} = 12 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 70 \\ + 12 \\ \hline 82 \end{array}$$

2. Yuvarlama Yöntemi

Örnek: $37 + 45 =$ işlemini yapalım.

Sayılardan birini en yakın onluğa yuvarlarız. Toplama işlemine devam ederiz. Bulduğumuz sonuçtan yuvarlama yaparken eklediğimiz sayıyı çıkarırız.

$$\begin{array}{r} 37 \\ + 45 \\ \hline \end{array} \rightarrow 37 + 3 = 40 \rightarrow \begin{array}{r} 40 \\ + 45 \\ \hline 95 \end{array} \quad \begin{array}{r} 95 \\ 3 \\ \hline 92 \end{array}$$

Yuvarlama yaparken toplama yaptığımız için en son çıkarma yaptık.

Örnek: $22 + 56 =$ işlemini yapalım.

$$\begin{array}{r}
 22 \\
 56 \\
 \hline
 \end{array}
 \rightarrow 22 - 2 = 20
 \begin{array}{r}
 20 \\
 56 \\
 \hline
 76
 \end{array}
 \begin{array}{r}
 76 \\
 2 \\
 \hline
 78
 \end{array}$$

Yuvarlama yaparken çıkarma yaptığımız için en son toplama yaptık.

3. Sayıları Parçalama Yöntemi

Örnek: $28 + 34 =$ işlemini yapalım.

Sayılardan birini parçalarına ayırırız.

Buradan elde edilen sayı ile diğer sayıyı 10'un katı haline getiririz.

$$28 + 34$$

34 sayısını $32 + 2$ şeklinde parçalarız.

28 sayısı ile 2'yi toplarız

$$\begin{array}{r}
 28 \\
 2 \\
 \hline
 30
 \end{array}
 \rightarrow 10'un \text{ katı haline getirdik.}$$

30 sayısı ile 32'yi toplarız.

$$\begin{array}{r}
 30 \\
 32 \\
 \hline
 62
 \end{array}$$

TOPLAMA İŞLEMİNDE VERİLMİYEN

TOPLANANI VE SAYILARI BULMA

Bir toplama işleminde verilmeyen toplananı bulmak için, toplamdan verilen toplanan çıkarılır.

Örnek:
$$\begin{array}{r} 314 \\ \square \\ + \\ \hline 877 \end{array}$$

→ Toplanan
→ Toplanan
→ Toplam

Toplam - Verilen toplanan = Verilmeyen toplanan

$877 - 314 = 563$

$$\begin{array}{r} 314 \\ \square \\ + \\ \hline 877 \end{array}$$

→ 877
→ 314
= 563

♥ İki den fazla toplananı olan toplama işlemlerinde verilmeyen toplananı bulmak için, verilen toplananlar toplanıp toplamdan çıkarılır.

Örnek:
$$\begin{array}{r} 124 \\ 210 \\ \square \\ + \\ \hline 986 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 124 \\ 210 \\ + \\ \hline 334 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 986 \\ 334 \\ - \\ \hline 652 \end{array}$$

4.

Toplama işleminde verilmeyen rakamları bulmak için;

★ Üzerine sayma yapabiliriz.

Örnek;

$$\begin{array}{r} 3 \square 6 \\ 21 \square \\ + \\ \hline 589 \end{array}$$

6 kaç daha 9 eder?

$$6 + 3 = 9$$

1 kaç daha 8 eder?

$$1 + 7 = 8$$

★ Aynı basamaklar arasında çıkarma işlemi yapabiliriz.

Örnek;

$$\begin{array}{r} 3 \square 6 \\ 21 \square \\ + \\ \hline 589 \end{array}$$

$$9 - 6 = 3$$

$$8 - 1 = 7$$

♥ Aşağıdaki toplama işlemlerinde verilmeyen rakamları bulalım.

$$\begin{array}{r} 1 \square 9 \\ 42 \triangle \\ + \\ \hline \heartsuit 77 \end{array}$$

$$\square =$$

$$\triangle =$$

$$\heartsuit =$$

$$\begin{array}{r} \square 21 \\ 17 \bigcirc \\ + \\ \hline 495 \end{array}$$

$$\square =$$

$$\bigcirc =$$

♥ Aşağıdaki toplama işlemlerinde verilmeyen toplananları bulalım.

$$\begin{array}{r} \square \\ 614 \\ + \\ \hline 875 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 527 \\ \square \\ + \\ \hline 848 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 389 \\ \square \\ + \\ \hline 599 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \square \\ 129 \\ + \\ \hline 439 \end{array}$$

ACABA NE OLSAM?

Mesleklerin Hayatımızdaki Yeri

Bir kimsenin hayatını devam ettirebilmek ve gelişimini sağlamak için sürekli yaptığı işe **meslek** denir.

♥ Hiç kimse tüm ihtiyaçlarını kendi başına karşılayamaz. Bu nedenle her mesleğe ihtiyacımız vardır. Örneğin

Eğitim ihtiyacı için → Öğretmenlik

Sağlık ihtiyacı için → Doktorluk, hemşirelik, eczacılık

Güvenlik ihtiyacı için → Polislik

Giysi ihtiyacı için → Terzilik gibi meslekler bulunmaktadır.

♥ Meslekler:

- Toplamların ihtiyaçlarından doğmuştur.
- Birbirinden farklı özelliklere sahiptir.
- Birbirlerine destek olur.
- Toplumsal iş bölümü sağlar.

♥ Tüm mesleklerin birbirine ihtiyacı vardır. Örneğin güvenliğimizi sağlayan polis, saçlarını kestirmek için berbere ihtiyaç duyar.

♥ Her meslek çok değerlidir. Seçeceğimiz meslek kişiliğimize ilgi ve yeteneğimize uygun olmalıdır.

♥ Geçmişten günümüze ulaşan birçok meslek olduğu gibi bazı mesleklere artık rastlanmamaktadır.

Bazı Meslekler ve Yaptıkları İşler ~ 2 ~

1. Doktor → Hastaları muayene ve tedavi eder.

2. Avukat → İnsanların haklarını savunur.

3. Terzi → Giysilerimizi diker.

4. Veteriner → Hayvanların bakım ve tedavisini yapar.

5. Çiftçi → Toprakta tarım ürünleri yetiştirir.

6. Hemşire → Doktorla iş birliği yaparak hastalara bakar.

7. Öğretmen → Bilmediklerimizi öğrenmemize rehberlik eder.

8. Marangoz → Mobilyalarımızı yapar.

9. Mühendis → Yol, inşaat, otomobil projeleri çizer.

10. Şoför → Ulaşımımızı sağlar.

11. Polis → Güvenliğimizi sağlar.

12. Berber → Saçlarımızı keser, şekil verir.

13. İtfaiyeci → Yangın söndürür.

14. Aşçı → Yemek yapar.

15. Ressam → Resim yapar.

16. Pilot → Uçağı kullanır.

KUVVETİ KEŞFEDELİM

-1-

Duran bir cismi hareket ettiren, hareket halindeki bir cismi durduran, cisimlerin şeklini veya yönünü değiştirebilen etkiye **kuvvet** denir.

Hareketsiz varlıkları hareket ettirmek istediğimizde varlıkları **itmemiz** veya **çekmemiz** gerekir. Bu itme ve çekme sırasında cisimlere kuvvet uyguluyoruz.

Cisimlere uyguladığımız kuvvet;

- ★ Cisimleri hızlandırıp, yavaşlatabilir.
- ★ Cisimlerin yönünü değiştirebilir.
- ★ Cisimlerin dönerek hareket etmesini sağlayabilir.
- ★ Cisimlerin şeklini değiştirebilir.

Kadın
market arabasına
⇒ **itme kuvveti**
uyguluyor.

Çocuk
oyuncak
kamyonuna
çekme kuvveti
uyguluyor.

Cisimleri kendimize yaklaştırmak
için **çekme kuvveti** uyguluyoruz.

Cisimleri kendimizden uzaklaştırmak
için **itme kuvveti** uyguluyoruz.

Günlük hayatımızda yaptığımız birçok işte
itme ve çekme kuvvetini kullanırız.

Örneğin:

- < Pencereyi açarken çekme kuvveti,
- < Pencereyi kapatırken itme kuvveti uyguluyoruz.
- < Çorabımızı giyerken çekme kuvveti,
- < Çorabımızı çıkarırken itme kuvveti uyguluyoruz.

İtme ve Çekme Kuvveti Örnekleri

Bahçedeki ağaçtan elma koparmak için **çekme**

Topu yukarı fırlatırken **itme**

Çekiçle çivi çakarken **itme**

Halat çekme yarışmasında **çekme**

Çekmeceyi açarken **çekme**, kapatırken **itme**

Otomobilin kapısını açarken **çekme**

Matkapla delik açarken **itme**

Çantadan kitap alırken **çekme**

Salıncakta birini sallarken **itme**

Parmaktan yüzüğü çıkarırken **çekme**
kuvveti uyguluyoruz.

Market arabasını sürerken itme

- 4 -

Buzdolabının kapagını açarken çekme
kapatırken itme

Prizden fiş çıkarırken çekme

Bebek arabasını sürerken itme

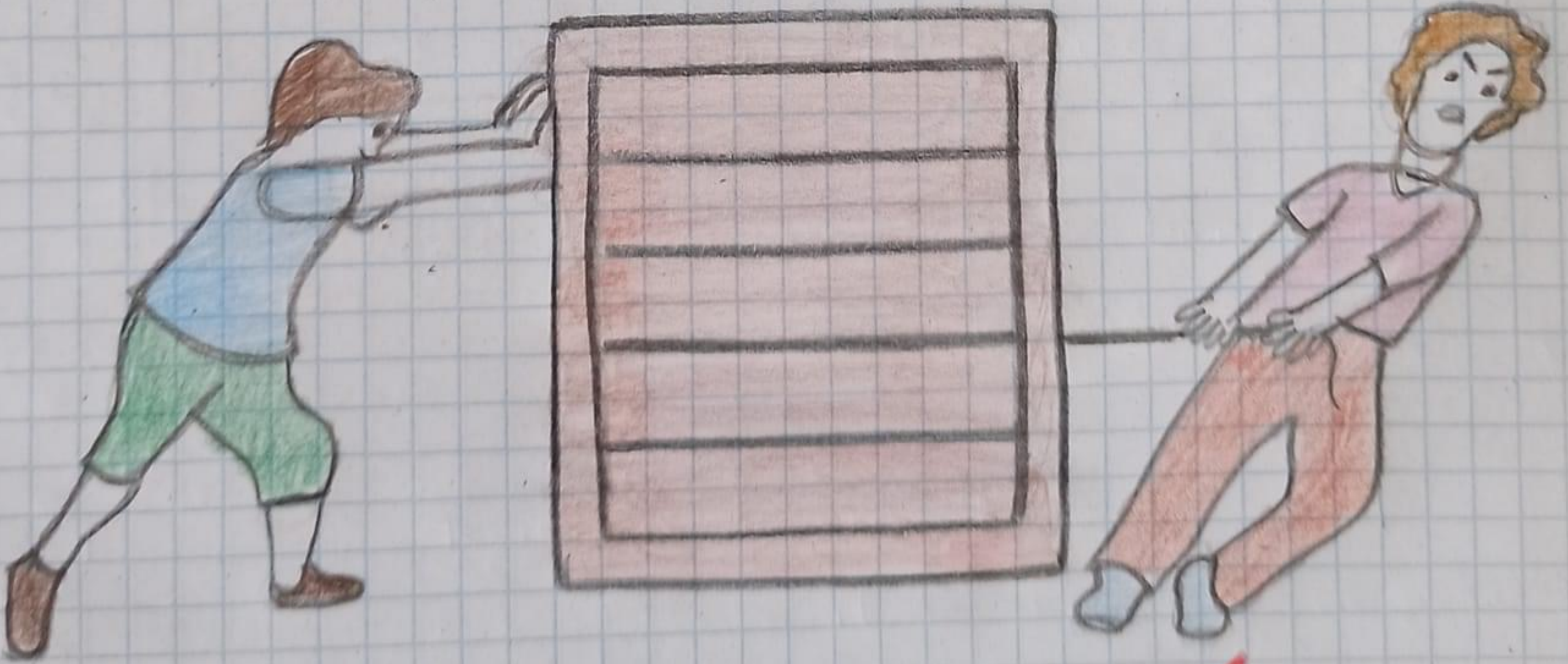

Uçurtmanın ipini tutarken çekme

Bilek güreşi yaparken itme kuvveti uygula-

larız.

İTME

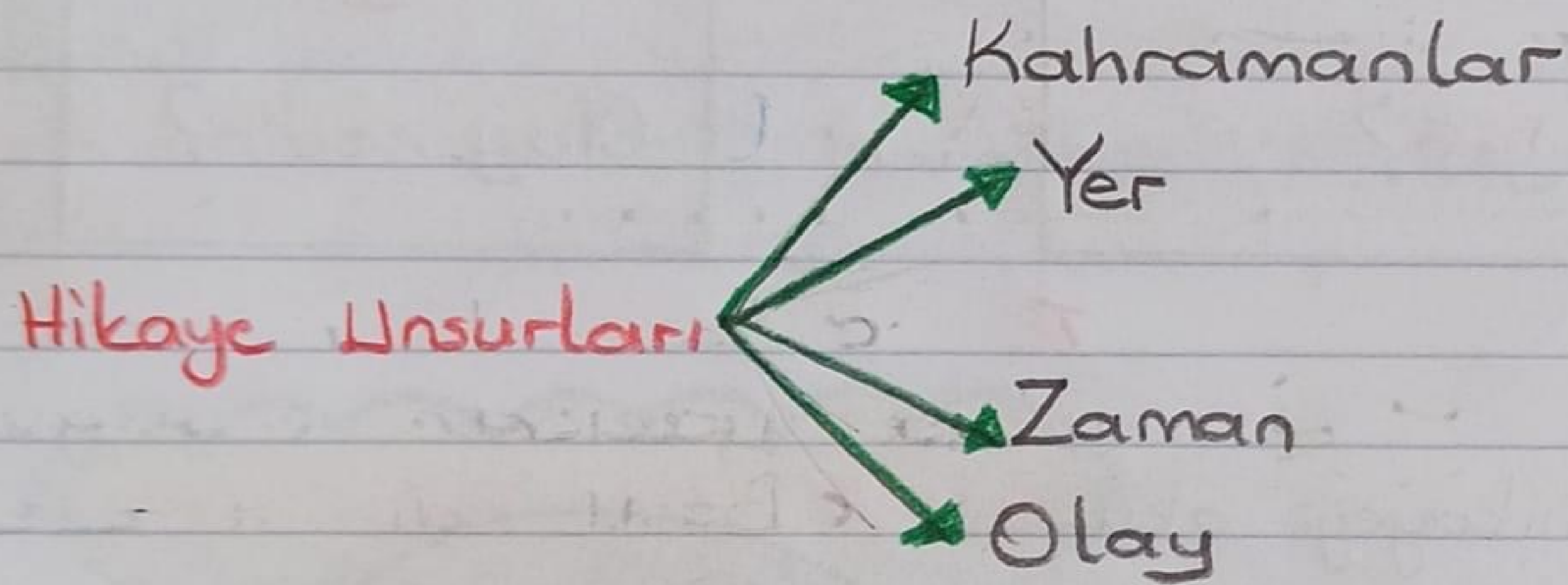
ÇEKME

HİKAYE UNSURLARI

Yaşanmış ya da yaşanması mümkün olan olayların anlatıldığı yazı türüne **hikaye** denir. Diğer adı **dyküdür**. Bir hikayedeki kahramanlar, olay yer ve zaman **hikaye unsurlarını** oluşturur.

Bu unsurların gösterildiği tabloya **hikaye haritası** denir.

1. Kahramanlar: Olayı yaşayan kişi ya da kişilerdir.

- Olay kimin ya da kimlerin başından geçiyor? sorusu sorularak ana kahraman bulunur.

2. Olay: Ana kahramanın yaşadıkları ve başından geçen durumlardır.

- Olay nedir? sorusu sorularak hikayenin olayı bulunur.

3. Yer: Olayın yaşandığı çevre ya da mekandır.

- Olay nerede geçiyor? sorusu sorularak yer bulunur.

4. Zaman: Olayın yaşandığı zaman dilimidir.

- Olay ne zaman yaşanıyor? sorusu sorularak zaman bulunur.

**Ana Kahraman
(Karakter)**
Olay kimin başın-
dan geçiyor?

Yer
Olay nerede
geçiyor?

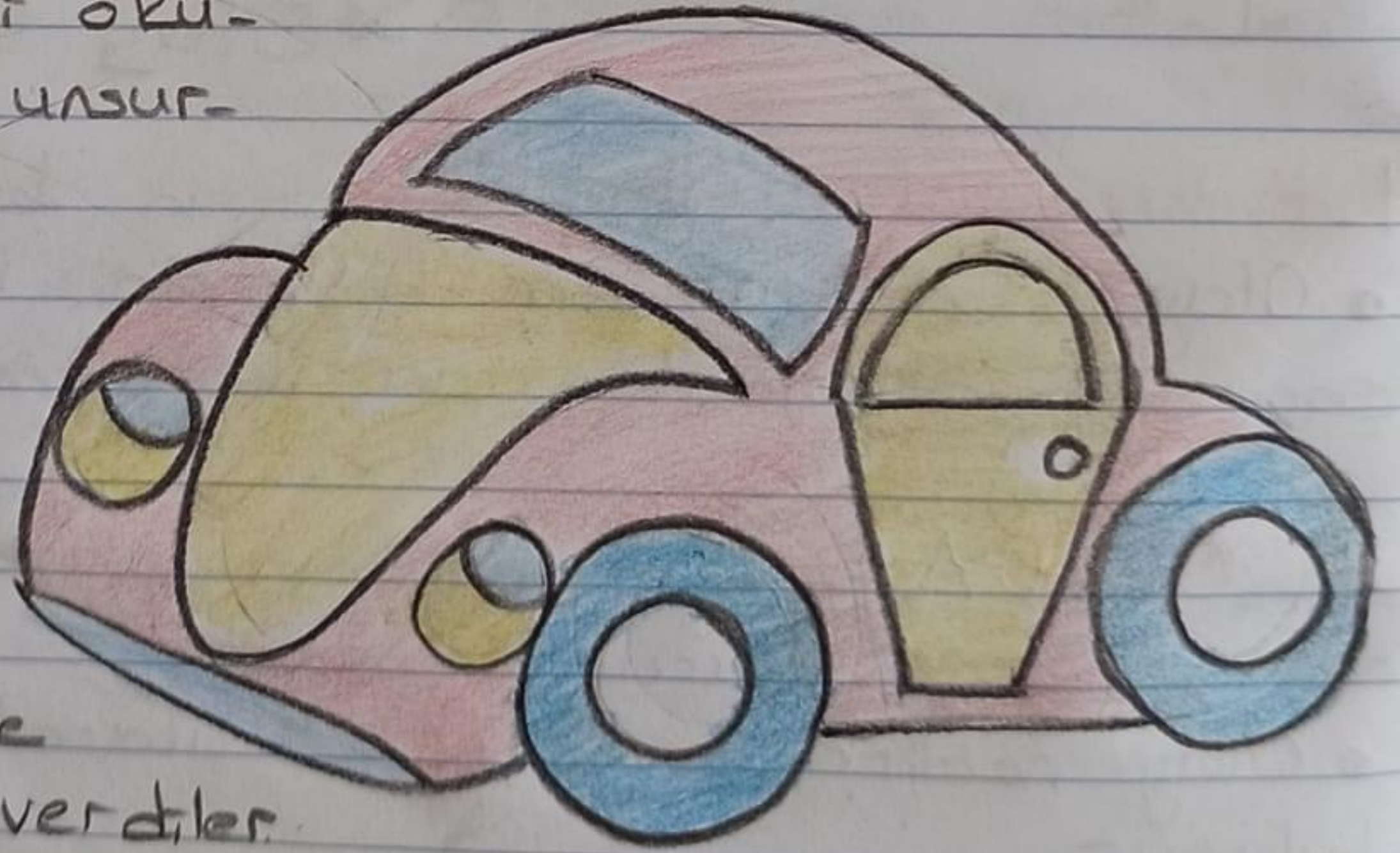
HİKAYE HARİTASI

Zaman
Olay ne zaman
yaşanıyor?

Olay
Olay nedir?

Aşağıdaki hikayeyi oku-
yarak hikayenin unsur-
larını belirtelim.

Fatih ile Nezir
Cuma günü okul
çıkışı hasta
olan arkadaşları
Alperen'i ziyarete
gitmeye karar verdiler.

Okuldan çıkınca caddeye doğru yürümeye baş-
ladılar. Trafik ışıklarının araya geldiklerinde Nezir
ışıklara dikkat etmedi. Karşıdan hızla gelen araba
Nezir'e çarpmamak için ani bir fren yaptı.

- ★ Kahramanlar →
- ★ Olay →
- ★ Yer →
- ★ Zaman →

METİNDE KONU

Metinde üzerinde en çok durulan olay, duygu ve düşünce **metnin konusudur**.

■ Bu metinde ne anlatılıyor?

■ Bu metinde anlatılanlar ne ile ilgilidir?

sorularının cevabı metnin konusunu verir.

Örnek: Sonbahar mevsiminde havalar serinler. Ağaçlar sarararak yapraklarını döker. Göçmen kuşlar sıcak ülkelere göç ederler. Sık sık yağmur yağar. Geceler uzayıp, gündüzler kısaltmaya başlar.

Metnin Konusu: ⇒ Sonbahar mevsimi ile birlikte görülen değişikliklerdir.

METİNDE ANA FİKİR

Metinde bize verilmek istenen mesaj, asıl düşünce o metnin **ana fikridir**. Ana fikrin diğer adı **ana düşüncedir**.

■ Bu metinden ne sonuç çıkardım?

■ Yazar bize neyi anlatmak istemiş?

sorularının cevabı metnin ana fikrini verir.

Örnek: Ozan, Nazlı ve annesi oyuncakçı dükkanına girdiler. Ozan ve Nazlı oyuncaklara baktılar. Ozan pahalı bir araba seçti. Annesine gösterdi. Annesi: — O araba çok pahalı Ozan. Onu şimdi alamayız. Lütfen başka oyuncak seç, dedi.

Metnin Ana Fikri (Ana Düşüncesi) ⇒ Her istediğimizi alamayabiliriz. Bunu anlayışla karşılamalıyız.

METİNDE BAŞLIK

Bir yazının adına **başlık** denir. Metinde başlık yazılanları en iyi şekilde özetleyen kelime ya da kelime grubudur. Başlık bazen metindeki kah. ramani bazen de metnin konusunu yansıtır.

İyi Bir Başlığın Özellikleri

- ★ Başlık konu ile ilgili olmalıdır.
- ★ Başlık kısa olmalı, birkaç kelimeyi geçmemelidir.
- ★ Başlık dikkat çekici olmalıdır.
- ★ Başlık konu ile ilgili ipuçları vermelidir.

NOT Başlığı oluşturan her kelimenin ilk harfi veya tüm harfleri büyük yazılır.

Örnek: Kedi, köpek ve kuş gibi sokak hayvanlarını korumalıyız. Onların beslenmelerine yardımcı olmalıyız. Bu hayvanlara zarar vermemeliyiz. Hayvanlara zarar verenleri uyarmalıyız.

Metnin Başlığı: Hayvanları Koruyalım veya

HAYVANLARI KORUYALIM olmalıdır.